

»Vi kan mere end du tror«

Hvad kan et lille foretagende som Vitten Grafisk egentlig?

Svaret er: »Vi kan det hele, og vi har alt i eget hus«, fortæller bogtrykker Lasse Borgbjerg

Det er den næststørste virksomhed i Vitten – en landsby, beliggende 21 km nordvest for Aarhus, med 224 indbyggere og en mere end 100 år gammel fastelavnstradition, hvor fastelavnssoldater går rundt i sognet og samler penge ind til fest. Virksomheden er Vitten Grafisk og ejes af bogtrykker Lasse Borgbjerg, der beskæftiger tre medarbejdere foruden hans kone, Anne Borgbjerg, som bogholder på deltid.

En lille virksomhed, vil de fleste nok mene, og springet op til den største er da også til at tage og føle på. Det er transportfirmaet Frode Laursen, som har hovedsæde i Vitten, og som er blandt de allerstørste i Norden med en omsætning tæt på to mia. kr. Andenpladsen til Vitten Grafisk skyldes ikke mindst, at der kun er de to virksomheder i Vitten. Og »sam-

menligningen« er da også et udtryk for jysk lune fra Lasse Borgbjergs side. Den beskedne facade, de beskedne omgivelser og det beskedne antal medarbejdere signaler da også klart, hvad Vitten Grafisk er – en lille grafisk virksomhed. Men det skal man ikke lade sig narre af, hvad virksomhedens formåen angår.

Lidt provokerende

- »Vi kan mere end du tror«. Sådan lyder vores slogan. Det er tænkt lidt provokerende, for hvad kan et lille foretagende som Vitten Grafisk egent-

lig? Svaret er: Vi kan det hele, og vi har alt i eget hus. Alt hvad der skal til for at kunne begå sig i den grafiske branche i dag. Kun når det kommer til store oplag, siger vi nej og sender kunden og opgaven videre til en kollega, som har den fornødne kapacitet. 24-40 sider i 8.000 eksemplarer – der kan vi godt være med, også prismæssigt, men det nærmer sig grænsen for vores formåen, siger Lasse Borgbjerg og tilføjer:

- Vi har offset trykmaskine, storformatprinter, digital kopimaskine, stor skæremaskine, adresseringsmaskine, en gammel vingeautomat, som stadigvæk kan bruges til specialopgaver – kort sagt alle de maskiner, der skal til for at matche udviklingen og trenden i branchen. Vi trykker på papir, pap, tekstiler, træ, plastic og alle andre materialer. Vi leverer alt

Vi siger aldrig nej til en opgave, men kaster os ud i det. For teknikerne kan vi.

Lasse Borgbjerg – bogtrykker og ejer af Vitten Grafisk, der »kan mere end du tror«.

Vitten Grafisk — den næststørste virksomhed i Vitten beliggende 21 km nordvest for Aarhus.

fra visitkort og brevpapir til brochurer, flyers, etiketter, klistermærker i forskellige materialer, f.eks. til firmabilen, bannere, plakater, vimpler, logotryk på vinæsker, tryk på fedtpapir til restauranternes smørskåle, arbejdstøj, hængere i plastic til skraldespande, samlemapper, spil og alt hvad dertil hører, bøger osv., osv.

Kaster os ud i det

Lasse Borgbjerg opsummerer det således:

- Vi siger aldrig nej til en opgave, men kaster os ud i det. For teknikerne kan vi. Og det er jo ofte sådan, at der følger andre ting med, når man løser en opgave.

Kundekredsen tæller primært lokale virksomheder, små såvel som store, i Hammel-, Hadsten- og Hinnerupområdet, enkelte i Aarhus og desuden et par landsdækkende virksomheder, bl.a. Arriva og MasterCard.

Arriva er en historie for sig og et eksempel på en kunde, hvor vi har fået mulighed for at vise, at »vi kan mere end du tror«.

- Arriva er en historie for sig og et eksempel på en kunde, hvor vi har fået mulighed for at vise, at »vi kan mere end du tror«. Vi løste en stor opgave for dem, fik meget ros for vores arbejde, og efterfølgende kom et par Arriva-folk til Vitten for at se, hvad Vitten Grafisk egentlig er for en størrelse, fortæller Lasse Borgbjerg og fortsætter:

Kan nogen ting

- Opgaven gik ud på at dekorere et lokale på Aarhus Banegård, hvor Arriva skulle holde en reception den 3. januar kl. 10. Vi fik henvendelsen tæt op mod jul og skulle løse den i dagene mellem jul og nytår. Kan I lave det? Har vi en aftale? Kontante spørgsmål, som krævede et kontant svar. Jeg sagde ja, og vi gik i gang med at lave layout på det hele og efterfølgende producere fotostater, logoskilte, bannere, duge med print osv. Langt henne i forløbet fandt Arriva ud af, at der skulle dekoreres et lokale mere, så kl. 2 om natten den 2. januar blev vi færdige med det hele. Om ikke før så fik vi i hvert fald her vist Arriva, at vi kan nogen ting. Og vi laver løbende skilte, plakater, ringbind m.m. til dem. Vitten Grafisk arbejdede for Arriva i mange år gennem et reklamebureau

og fik virksomheden som direkte kunde, da reklamebureauet måtte lukke. Ellers er det gennem kontakter, netværk og anbefaling fra andre kunder, at Vitten Grafisk skaffer sig nye kunder.

- Da vi for kort tid siden ansatte endnu en trykker, en voksenlærling, troede jeg, at jeg skulle mere ud for at sælge. Men vi har simpelthen haft for travlt til det. Det sidste halve års tid har vi fået mere og mere at lave. Også flere nye kunder, fortæller Lasse Borgbjerg.

»Skæve tider« og dag til dag leverancer

At arbejde på »skæve tider« og klare leverancer fra dag til dag er nærmest hverdagskost for ham. Han drager fordel af, at privatboligen ligger i samme bygning som trykkeriet, og ser det ikke som noget problem at holde privatliv og arbejdsliv adskilt. Desuden bor flere af medarbejderne i Vitten og kan hurtigt komme til og fra arbejde.

Tina Carlson og Benny Østerlund i gang ved computerne. Vitten Grafisk hjælper fra idé til færdig tryksag.

- Vi er meget fleksible og klar til at arbejde når som helst, en kunde har brug for os. Og vi tager ikke ekspresgebyr. Er en kunde kommet i en penibel situation, og vi kan hjælpe, så gør vi det gerne. Det længste vi går, er at give kunden mulighed for at købe sig ud af problemet og tilbyde denne at betale vores omkostninger ved at stoppe en igangværende produktion til fordel for kundens opgave, siger Lasse Borgbjerg og understreger, at man trods de ofte korte tidsfrister får gjort tingene færdige og leveret til tiden.

Rådgivning og idéudvikling

Rådgivning og idéudvikling fylder en del i samarbejdet med kunderne. Det sker, men kun sjældent, at opgaver tikker ind via email og er lige til at sætte i produktion.

- Jeg bliver brugt meget som rådgiver, og jeg er ikke i tvivl om, at det, at jeg engagerer mig meget i den enkelte

Det sidste halve års tid har vi fået mere og mere at lave. Også flere nye kunder.

opgave, er en styrke. Hvordan skal det gøres, hvad findes der af materialer, skal det stå ude eller inde, skal det kunne tåle vand, skal det kunne holde længe – alle disse spørgsmål får kunden svar på, og eftersom vi ikke skal vurdere ud fra en bestemt maskinpark, men har det hele i eget hus, er det et reelt svar, vi giver, når vi anbefaler en løsning. Ofte kan vi hjælpe kunden til at spare penge, f.eks. ved at ændre layoutet en smule og gøre det trykteknisk billigere. Ønskes der et tryk i en speciel farve, eller får vi oplyst en forkert farvekode, går vi ind og blander selv farven, så det færdige resultat kommer til at ligne det, kunden ønsker, mest muligt, siger Lasse Borgbjerg og pointerer:

- Helt grundlæggende forholder jeg mig kritisk til det, kunderne kommer med og rådgiver ud herfra, kommer med idéer og forslag og tager en dialog om tingene. Og som regel har jeg noget i skuffen at vise frem, så kunden meget konkret kan se og føle på den kvalitet, der kan forventes at komme ud af det.

Kreativt grafisk værksted

Vitten Grafisk hjælper gerne fra idé til færdig tryksag, laver layout og opsætning på alt fra visitkort til magasiner og bliver af mange kunder opfattet som et »kreativt grafisk værksted«.

Selv om Lasse Borgbjerg gerne kører ud til kunderne, er der en hel del, som lægger vægt på at komme på trykkeriet.

- Det er folk, som kan lide at høre trykmaskinerne køre og fornemme lugten af trykkeri, forklarer han.

Trykker Benny Østerlund er den første medarbejder, som Lasse Borgbjerg ansatte efter sin overtagelse af trykkeriet.

Jeg bliver brugt meget som rådgiver, og jeg er ikke i tvivl om, at det, at jeg engagerer mig meget i den enkelte opgave, er en styrke.

Selvfinansierende

Prismæssigt afspejler de tilbud, han giver til kunderne, markedsprisen. Han har lige så svært ved at opnå et tilfredsstillende dækningsbidrag som alle andre i den grafiske branche, men har dog en ikke ubetydelig fordel i forhold til de fleste.

- Vi er selvfinansierende, skylder ikke en krone i hverken bygninger eller maskiner og har derfor lave omkostninger. Ud over at det gør os uafhængige, betyder det også, at vi alligevel kan få et fornuftigt overskud, siger Lasse Borgbjerg.

Født ind i branchen

Hvis nogen kan påstå, at de er født ind i branchen, så er det Lasse Borgbjerg. Han er født i en førstesalslejlighed oven på Hinnerup Bogtrykkeri, hvor hans far, Bent Borgbjerg Møller, blev uddannet som trykker og arbejdede i mange år. Hans barnepige var datter af trykkeriets ejer, og som helt

lille løb han rundt nede på trykkeriet – blandt store trykmaskiner, tunge trykplader, varm blyts osv.

- Det var vildt spændende. Nok også lidt farligt. Min far mistede en finger i en udlæggermaskine, men mig skete der ikke noget med, fortæller han.

Startede deres eget i 1979

I 1966 flyttede hans forældre til Vitten, og i 1979 startede de deres eget trykkeri. Til stor fortrydelse for den tidligere arbejdsgiver. Seks år senere byggede de til og rejste den bygning, som Vitten Grafisk har til huse i den dag i dag.

Kristoffer Jensen er kommet til i 2013 som voksenlærling og trykker.

- Jeg blev konfirmeret samme år, som mine forældre blev selvstændige, og har været på lønningslisten lige siden. Dog kun i begrænset omfang i det par år, hvor jeg blev butiksdannet i en fotoforretning. Med eget atelier, så jeg fik også lært de grundlæggende ting om at fotografere. Men det var trykkeribranchen, jeg ville være i, og i 1987 kom jeg i lære som typotekniker med speciale i kodestyret satsanlæg hos min far. Der var tale om den gamle mesterlære, som varede fire år, men på skolen fik jeg merit af at have haft min daglige gang på et trykkeri gennem hele min barndom og arbejdet der, fra jeg var 14 år. Jeg fik godskrevet det første år på skolen og blev rykket op i den næste klasse, siger Lasse Borgbjerg.

Overtog trykkeriet i 1999

Den 1. januar 1999 overtog han forældrenes virksomhed og flyttede sammen med Anne og deres to børn ind hos forældrene et år tidligere for at få overdraget trykkeriet gennem et længere forløb.

- Jeg kom til at arbejde både som typotekniker og autodidakt trykker, og efter 11 måneder ansatte jeg min første medarbejder. Trykker Benny Østerlund, der kom fra Hinnerup Bogtrykkeri. Endnu en trykker blev ansat et par år senere, men rejste igen i 2011. Benny er her stadigvæk. Det samme er Tina Carlson, der startede i 1999 i et fleksjob. I dag laver

Vi er selvfinansierende, skylder ikke en krone i hverken bygninger eller maskiner og har derfor lave omkostninger.

hun lidt af hvert – grafisk arbejde, bogbinderarbejde, passer telefon, er »praktisk gris« ind imellem m.m. Her i 2013 er Kristoffer Jensen kommet til som voksenlærling og trykker. Han er autodidakt grafiker og laver bl.a. hjemmesider. Også vores, ligesom han servicerer vores Facebookside. Mens min far straks efter overdragelsen til mig droslede ned på sin tilstedeværelse i trykkeriet, fortsatte min mor yderligere et par år, fortæller Lasse Borgbjerg.

Købte et skiltefirma

Indtil 2004 drev han virksomheden som et rent trykkeri, men havde i nogen tid været i gang med at se på nye markedsområder. Det stod ham klart, at han ikke kunne blive ved med udelukkende at satse på trykning. Offsettryk holder ikke evigt, konkluderede han.

- Så jeg købte et lille skiltefirma, et enkeltmands firma, for at prøve dette marked af. Jeg blev oplært af skiltemageren og kunne snart konstatere, at det var et spændende marked. Og derfra – frem til nu – har vi jævnligt »fyldt på« med nye aktiviteter og forretningsområder, så vi som sagt har alt i eget hus i dag, siger Lasse Borgbjerg, der ikke en eneste gang, siden han i 1999 overtog virksomheden, har skullet sende folk hjem, fordi der ikke var noget at lave.

Vitten Grafisk har alle de maskiner, der skal til for at matche udviklingen og trenden i branchen.

Tina Carlson har arbejdet hos Vitten Grafisk siden 1999 og laver i dag lidt af hvert – grafisk arbejde, bogbinderarbejde m.m.

Han driver sin virksomhed meget uformelt, og kun de største opgaver bliver lagt ind i en produktionsplan. Alle er tæt på alt hos Vitten Grafisk.

Relationerne til Hinnerup Bogtrykkeri blev »genoptaget« i 2007, da Lasse Borgbjerg købte det, som var tilbage af trykkeriet.

Brug for den lille virksomhed

Hvad fremtiden angår, er han optimist og sikker på, at Vitten Grafisk kan stå distancen i mange år endnu.

- Der sker en polarisering, men der vil bestemt være plads til og brug for en lille virksomhed som vores i årene fremover. Til de små opgaver, til specialopgaver. Det lever vi fint med. Store produktionsenheder og små foretagender som Vitten Grafisk vil overleve. Derimod vil mange mellemstore grafiske virksomheder få det svært.

Der sker en polarisering, men der vil bestemt være plads til og brug for en lille virksomhed som vores i årene fremover. Til de små opgaver, til specialopgaver.

Fremtiden bliver mere og mere digital og mindre og mindre offset. En offsettrykmaskine i den størrelse, vi har, bliver nok den sidste, jeg kommer til at købe, siger Lasse Borgbjerg og tilføjer:

Ingen planer om at sælge

- Jeg har absolut ingen planer om at sælge min virksomhed. Der har været flere henvendelse og flere tilbud, men jeg har hver gang sagt nej tak. Jeg kan lide at gå på arbejde, jeg kan lide udfordringerne, det giver at drive Vitten Grafisk, jeg har nogle medarbejdere, som jeg er glad for at være sammen med, og jeg får masser af positive oplevelser. Så hvorfor stoppe? Noget helt andet er: Når jeg en gang siger stop, mon der så findes en »gal« bogtrykker som mig, der kan finde på at købe Vitten Grafisk?

Vitten Grafisk har siden starten i 1979 været medlem af De Grafiske, dengang Dansk Bogtrykker- og Presseforening.